

עלון מס' תקל"ג

בס"ד

ארץ ישראל

[אוצר היראה - ל"ז]

✦ אוירא דארץ ישראל מחכים, ועל ידי זה שם עיקר האהבה והשלום, שתלוי רק בשלמות הדעת והחכמה. וזה בחינת ונתתי שלום בארץ דייקא. ועל כן אוירא דארץ ישראל הוא בחינת אוירא דכיא, בחינת אויר הצח והזך שנעשה על ידי האהבה והשלום שבין ישראל. ועל כן דרך שם עולין כל התפילות השמימה, כי דבורי התפילה נשמעין ועולין שם למכון שבתם ואין מי שיבלבל אותם, מאחר שהאור שם צח וזך (הלכות חלב הלכה ג', אות א'). ועיין בהלכות סימני בהמה וחיה טהורה הלכה ד', אות ב', שם מבואר גם כן עניין זה באופן אחר, שאדרבא, מחמת שאוירא דארץ ישראל הוא בחינת אויר הצח והזך, על כן אוירא דארץ ישראל מחכים, כי שם שומעין בוודאי את כל הדבורים הקדושים של הצדיקים והחכמים אמתיים, שעל ידי דבריהם בוודאי נתחכם האדם בחכמה אמיתית לשוב אל ה' ולדעת ולהכיר את מי שאמר והיה העולם, שזה עיקר החכמה, כמו שכתוב: **אל יתהלל חכם וכו' השכל וידוע אותי.**

סיפור

[שיבחי הר"ן, ט"ז]

⊙ והיה [רבינו הקדוש זצ"ל] מתענה הרבה מאוד, וכמה פעמים התענה משבת לשבת, והכל - בימי נעוריו ממש, קודם היותו בן עשרים שנה. ולפעמים התענה שני פעמים משבת לשבת רצופים זה לזה, ואף על פי שהיה ילד שעשועים ומגודל בתפנוק, והיה אדם דק מאוד, אף על פי כן לא היה חס על עצמו כלל, והתענה וסגף עצמו מאוד, והתענה ח"י [שמונה עשרה] פעמים משבת לשבת בשנה אחת.

⊙ אך עיקר עבודתו, אשר על ידה זכה למה שזכה, היה רק רבוי התפילות והתחינות והבקשות והרצויים והפיסוסים, שהיה רגיל מאוד להתפלל ולהתחנן לפניו יתברך, והיה מרצה ומפייס אותו יתברך בכמה מיני תחינות ובקשות, שיזכהו ברחמי לקרבו לעבודתו יתברך. ועיקר מה שהועיל לו, היו התפלות שהתפלל בלשון אשכנז, שהיה רגיל מאוד ליחד לו איזה מקום, שמצא שאין שם בני אדם, והיה מפרש שיחתו לפני השם יתברך בלשון שמדברים בו, דהינו בלשון אשכנז, והיה מרצה ומפייס אותו יתברך, ומבקש ומתחנן לפניו יתברך בכמה וכמה מיני טענות ואמתלאות, שראוי לו יתברך שיקרבו לעבודתו, והיה רגיל בזה מאוד מאוד, והיה מבלה ימים ושנים על זה. גם היה מטמין עצמו על גבי בית אביו תחת הגג, שהיה שם כמו חדר במחצה של קנים, שמחזיקין שם תבן ומספוא, ושם היה מטמין עצמו, והיה אומר תהלים, והיה צועק בלחש לה' יתברך, שיזכהו לקרבו אליו יתברך.

⊙ והכלל - שכל מיני הבקשות שבעולם, שנמצאים באיזה ספר שיחיה, המצוי בינינו - הכל כאשר לכל, לא הניח שום תחינה ובקשה שלא אמרה כמה וכמה פעמים, הן תהלים וספר "שערי ציון" והבקשות הנדפסים בהסידורים הגדולים ושאר מיני בקשות ותחינות, ואפילו התחינות הנדפסים בלשון אשכנז, כולם לא הניח מלאומרם, והיה רגיל לומר כל התחינות שאחר מעמדות, הנדפסים אחר כל יום ויום, והוא היה רגיל לומר כל התחינות כולם של כל הימים בפעם אחד. גם היה רגיל לפעמים לומר בתהלים רק הפסוקים, המדברים מתחינות ובקשות וצעקה לה' יתברך, והיה אומר רק פסוקים אלו, והשאר לא היה אומר, והיה

לא יהיה כלי גבר על אשה ...

[אוצר היראה - אמונה, ע"ח]

אמת ואמונה הם בחינת איש ואשה, ואמת הוא בחינת הדעת, ואמונה הוא דבר שאין בו טעם ודעת. אך עיקר האמונה הוא על ידי אמת, כי מי שחפץ באמת לאמתו, הוא מבין במי צריכין להאמין כנ"ל, כי באמת מה שאפשר לשכל אנושי להבין הוא מצוה גדולה להבין הדבר על בוריה; ומה שאי אפשר להבין, צריכין לסמוך על אמונה, וכמבואר במקום אחר, וזה בחינת אמת ואמונה, והעיקר שיהיה הכל באמת לאמתו.

וכל זה אי אפשר לבאר כלל, כי עיקר שלמות האמת והאמונה הוא לכל חד כפום מה דמשער בלבה, נמצא שהאמונה דקדושה, יסודה אמת, כי מחמת שאינו רוצה להטעות את עצמו, ומשתדל לחפש ולבקש רק אחר האמת שלא בשביל תועלת עצמו כלל, ועל כן, כפי נקודת האמת שבדעתו ולבו, יכול להבין ולראות בשכלו האמתי היכן האמת, רק מחמת שעצם האמת, שהוא בחינת פנימיות המוח של הצדיק האמת, אי אפשר להשיג בשלמות, כי מאוד עמקו מחשבותיו, אך מחמת שכבר יש כמה דברים שראה והבין בדעתו ממש, שזה הצדיק הוא בחינת הנקודת האמת, מאחר שראוי בעיניי שמגלה דעת אמתי ונפלא כזה וממשיך השגות גבוהות ונפלאות כאלה, ומאיר בהם לכל המונחים בדיוטא התחתונה, עד אשר עין בעין נראה גודל אמתת צדקתו וגודל עמקות נפלאות השגתו, ומזה מובן להם ממילא שגם מה שאי אפשר להבין ולהשיג ולעמוד על סוף דעתו בשלמות, בוודאי צריכין לבטל דעתם נגדו ולסמוך על אמונה כנ"ל.

אבל מי שמטעה את עצמו וכרוך אחר הבלי עולם, ויש לו פניות של כבוד וממון ותאוות עולם הזה, הוא מהפך אורחות ישר לגמרי, כי הוא מהפך הסדר לגמרי, כי ממאס בהדעת האמתי הנראה ונגלה לכל החפץ באמת, ומבטל דעתו נגד הכסילות, שאין רואים שם שום שכל אמתי, ובמקום שצריכין אמת, דהיינו להבין הדבר על בוריו בהדעת האמתי, הם אומרים שמבטלין דעתם וסומכים על אמונה, ועל כן הם מאמינים בשטותים ושקרנים, ובמקום שצריכין אמונה, הם אומרים שחפצים רק להבין האמת בדעתם, ועל כן הם חולקים על הצדיק האמת ומקשין עליו קושיות, מחמת שאי אפשר להם להשיג עמקות דעתו הקדושה בשלמות; וכל זה הוא בפרט לעניין אמונת חכמים, וכן בכלל לעניין אמונת ה' יתברך בעצמו גם כן כמובן.

ועל זה הזהירה התורה: **לא יהיה כלי גבר על אשה**, שבמקום שצריכין אמונה שהוא בחינת אשה, לא יהיה עליו כלי גבר, שהוא בחינת אמת, בחינת דעת; היינו שלא יהיה לחקור שם ולהבין הדבר בדעתו דווקא. וכן להפך: **ולא ילבש גבר שמלת אשה**, שבמקום שאפשר להבין האמת שהוא בחינת גבר, כמבואר בפנים, אזי לא ילבש שמלת אשה שהוא בחינת אמונה, כי במקום שיכולין לברר האמת בדעת, צריכין לבררו על פי דרכי התורה הקדושה, ולא להפוך האמת והדעת האמתי ולשקר בהאמת על ידי אמונה של שקר וכזב. וכל זה אי אפשר לבאר בשלמות, רק מי שחפץ באמת לאמתו ואינו מטעה את עצמו, יכול להבין לפום מה דמשער בלבה היכן הדעת האמתי שראוי לסמוך עליו ולהאמין בו (הלכות ריבית הלכה ה' - אות נ"ב).

אומר כל הפסוקים האלו מכל ספר תהלים בפעם אחד. ומלבד כל זה, העיקר היה מה שהיה מתפלל מעצמו, דהיינו מה שהיה רגיל לדבר מלבו לפני ה' יתברך בלשון אשכנז, שהיה מתפלל וטוען לפני ה' יתברך בכמה וכמה מיני טענות ותחינות ובקשות, שאמר מדעתו ומלבו כנ"ל, שיזכה ה' יתברך לעבודתו, וזהו העיקר מה שהועיל לו לזכות למה שזכה - כך שמענו מפיו הקדוש בפירוש.

עצות

[עצות המבוארות - ראש השנה, ט']

• ראש השנה הוא זמן תיקון האמונה. כי על ידי ריבוי הקבוצים והקהילות המתאספים אצל צדיקי אמת בראש השנה, על ידי זה מתקבצים כל חלקי האמונה הקדושה, והאמונה מתקנת בשלמות. גם המוחין של האנשים הבאים לצדיקי אמת לראש השנה, מתנוצצים ומתקנים. וכן בעשרת ימי תשובה, שעל ידי עניני תשובה ומעשים טובים שעוסקים בימים אלו, מתנוצצים ומתקנים המוחין.

ותיקון המוחין מכונה "תפלין, חותם דקדושה, תיקון הברית", כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן ה') בתורה "תקעו אמונה". ביום הכיפורים הוא גמר התיקון של חותם דקדושה, שזה מרמז על תיקון המוח.

בחג הסוכות ממשיכים שמחה; ועל ידי שמחה מתקנים המאכלים, שלא יבוא על ידי המאכלים לחלומות רעים ולמקרה לילה, חס ושלום. בשמיני עשרת נמשך תיקון המשפט, ועל ידי תיקון המשפט כראוי ניצולים גם ממקרה לילה רחמנא לצלן, שבא על ידי דינים שאינם כשרים. כך מבואר בלקוטי מוהר"ן חלק שני בתורה "תקעו אמונה".

גם מתקנים עניינים הנזכרים למעלה על ידי שתלמידים אמתיים באים אל רבי אמתי, והעיקר הוא שבאים אליו לראש השנה, שזה עיקר זמן התיקונים הנזכרים למעלה.

גם על ידי התקיעות הקדושות דראש השנה מתקנים תיקונים אלו. כי על ידי תקיעה זוכים לתיקון האמונה, על ידי תרועה זוכים לקדושת תפלין, היינו תיקון המוח, שהמוח יהיה זך וטהור מכל מיני מחשבות רעות והרהורים רעים, ועל ידי שברים זוכים לתיקון החלום, לתיקון המשפט ולהינצל

ממקרה לילה בשלמות. מכל הנזכר למעלה יש להסיק כמה צריך להיזהר בשמיעת שופר בראש השנה, ביראת ה', בהתעוררות גדולה ובלבב נשבר, שלא כלצים וקלי הדעת המתלוצצים רחמנא לצלן מתקיעת שופר. כי על ידי כל מין קול שופר נעשים תיקונים שונים באדם, שהם נחוצים מאד לתיקון נפשו, כמבואר בסעיף זה.

תפילה

[לקוטי תפילות ב', ה']

• ... וזכנו ברחמיך הרבים, לשמוע קול שופר בראש השנה מתוקע הגון וכשר. וזכנו לקיים מצוות שמיעת קול שופר בראש השנה בשלמות בקדושה ובטהרה גדולה, בחדוה ובשמחה רבה ועצומה, באימה ביראה ובאהבה גדולה, ותעזרנו שזכה לתקן כל התיקונים הקדושים, שצריכין לתקן על-ידי קול התקיעה והשברים והתרועה. ובזכות התקיעה הקדושה נזכה להמשיך עלינו קדושת החכמה והתבונה והדעת, וזכנו לצחצח נשמותינו בשבע הצחצחות העליונות הקדושות. ובזכות התרועה הקדושה תזכנו להמשיך עלינו קדושת **משה היה רועה**, שהוא הרועה ישראל האמתי, וזכנו בזכותו וכוהו וקדושתו לקדושת הברית באמת.

• ובזכות השברים הקדוש נזכה לחלומות צודקים ואמתיים, לחלום על-ידי מלאך הקדוש, ותשמרנו ותצילנו על-ידי זה מפגם הברית

וממקרה לילה בכל הבחינות, וזכנו על-ידי זה לתיקון המשפט. ותעזרנו ותושיענו להשקות את הלב בקדושה גדולה, ולכבות חימום הלב הבוהר אל התאוות רעות ובפרט לתאוות ניאוף. ותמשיך עלינו מימי החסד והרחמים, מימי הדעת והתבונה, ותשאב לנו **מים בששון ממעיני הישועה**, ותשבר ותשקה ותכבה צימאון וחמימות הלב דסטרא אחרא, וזכנו לתיקון המשפט, ויקויים מקרא שכתוב: **ויגל כמים משפט וצדקה כנחל איתן**.

• ותעזרנו ברחמיך וחסדיך הרבים, שזכנו לקבל ראש השנה הקדוש והנורא מאד בקדושה ובטהרה גדולה. ובזכות קדושת ראש השנה, נזכה לאמונה שלמה באמת. ותעזרנו ותושיענו שיתקבצו יחד כל חלקי ניצוצות האמונה הקדושה על-ידי קיבוץ הקדוש של עמך ישראל המתקבצין בכל הקהילות הקדושות יחד בימי ראש השנה הקדושים, ויקויים מקרא שכתוב: **ויודו שמים פלאך ה' אף אמונתך בקהל קדושים**. וזכנו על-ידי זה לתיקון המוחין הקדושים, ותעזרנו ותזכנו שימשך עלינו קדושה גדולה בכל החמשה חושים הנמשכים ממוחנו שהם חוש הראות, וחוש השמע, וחוש הריח, וחוש הטעם, וחוש המשוש, שיימשך קדושה גדולה על כל החמישה חושים שבמוח משורשם העליון שבקדושה.

• ותמשיך עלינו השגחתך השלמה מראש השנה על כל השנה כולה, ותשגיח עלינו בעין חמלתך תמיד,

כמו שכתוב: **תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה**. ותשמע

קול תפילותינו ותחינותינו וזעקותינו ושוועותינו ואנחותינו וקול תרועת עמך ישראל ברחמים, ותמשיך עלינו יראתך הגדולה, ותריח אותנו ביראת ה', ויקויים בנו מקרא שכתוב: **והריחו ביראת ה' ותתן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת ויראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם**. וזכנו להרבות במצוות

ובמעשים טובים בכל השנה, עד שזכנו שתטעם בראש השנה טעם מצוותינו ומעשינו הטובים. ותזכנו ברחמיך לתקן ולעשות לך מטעמים טובים כאשר

אהבת "מפקודין דעשה", ותהיה ידך פשוטה לקבל שבים ותחזירנו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך.

ובמעשים טובים בכל השנה, עד שזכנו שתטעם בראש השנה טעם מצוותינו ומעשינו הטובים. ותזכנו ברחמיך לתקן ולעשות לך מטעמים טובים כאשר

אהבת "מפקודין דעשה", ותהיה ידך פשוטה לקבל שבים ותחזירנו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך.

ובמעשים טובים בכל השנה, עד שזכנו שתטעם בראש השנה טעם מצוותינו ומעשינו הטובים. ותזכנו ברחמיך לתקן ולעשות לך מטעמים טובים כאשר

אהבת "מפקודין דעשה", ותהיה ידך פשוטה לקבל שבים ותחזירנו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך.

מכתב

[מספר אבי הנחל - מכתב ס"ג]

• ב"ה, כ"ג אייר תשכ"ד. לכבוד מחמד לבי, מר ... המלטש ומעמיק עיני שכלו, להבחין ולהבין

האמת האמתי, הבהיר והברור כדי לרפא ולתקן שברי נפשו ונפשות ישראל, המתגוללים בחוץ בתוך שטף מים הזדונים. ואין איש מאסף אותם הביתה. אשריך שזכית לטעום נועם האמת. ואשריך שנפלת בגורל הצדיק, הפלא הנורא הזה, שעושה עמך פלאות גדולות ונוראות לחיותך ולקרבתך לה' יתברך. שלום וחיים אמתיים חדשים ורעננים.

• דע, כי מי שמדבר ומסית את חברו ליראת שמים, כל הדיבורים שמדבר עם חברו נעשה ממנו ספר. על ידי התקרבות לצדיק האמת, יבוא

ליראת שמים ועל ידי זה אינו נופל מגדולתו, והולך וגדל. ושונאיו יהיו נכשלים ונופלים תחתיו. בזכות שימוש הצדיק, אדם ניצל ממיתה. מי שרוצה לעשות טובה להצדיק, הקדוש ברוך הוא, נותן לו כח לזה. מי שמביא דורון להצדיק, הקדוש ברוך הוא עושה לו נחת רוח. לפעמים על ידי נחת רוח אחד ומעט שעושין להצדיק, זוכין לעולם הבא. מהות האדם ניכר, על ידי התקרבותו, כשרואין למי הוא מקורב. השבח שמשבחין את הצדיק, כאילו משבחין את הקדוש ברוך הוא. מה שהחולקים דוברים על הצדיק, הוא כבוד גדול להצדיק. כל הגביות, שאומות העולם גובין מישראל, אין זה אלא בשביל הפגם שפגמו בכבוד הצדיק ...